

HUP

Hrvatska udruga poslodavaca

HUP: Pregled statističkih objava u tjednu 2.-6.11.2020.

Realni sektor

Robna razmjena RH s inozemstvom u 2020. - privremeni podaci od siječnja do kolovoza 2020. i od siječnja do rujna 2020.

- Ukupan izvoz RH od siječnja do kolovoza 2020., prema privremenim podacima DZS-a, iznosio je 69,6 milijardi kuna (-6,3%). Istodobno je uvoz iznosio 111,6 milijardi kuna (-10,8%). Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 41,9 milijardi kuna (-17,3%). Pokrivenost uvoza izvozom od siječnja do kolovoza 2020. bila je 62,4%.
- Ukupan izvoz RH od siječnja do rujna 2020., prema Prvim rezultatima, iznosio je 80,0 milijardi kuna (-4,8%), dok je uvoz iznosio 126,0 milijardi kuna (-10,1%). Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 46,0 milijardi kuna (-18,0%). Pokrivenost uvoza izvozom, prema Prvim rezultatima, od siječnja do rujna 2020. bila je 63,5%.

Međunarodna trgovina roba u EU - rujna 2020.

- Prva procjena izvoza roba za EU u rujnu 2020. upućuje na pad od 3,8% u usporedbi s rujnom 2019. Istovremeno je uvoz roba iz ostatka svijeta pao za 8,9% u usporedbi s istim mjesecom 2019. pa je, kao rezultat toga, EU u rujnu 2020. zabilježila suficit u iznosu od 24,5 milijarde eura s ostatkom svijeta (u usporedbi s +17,0 milijardi eura u rujnu 2019.). Međunarodna razmjena roba unutar EU ostala je na razini one iz rujna 2019. godine, 260,7 milijardi eura.
- U razdoblju između siječnja i rujna 2020., izvoz roba izvan EU manji je za 11,4% u usporedbi s istim razdobljem 2019., dok je u usporedbi s prvih devet mjeseci 2019. uvoz manji za 12,8%. Kao rezultat toga, EU je u prvih devet mjeseci 2020. zabilježila suficit u iznosu od 134,5 milijardi eura (u usporedbi s +127,8 milijardi eura u istom razdoblju 2019.). Trgovina unutar EU pala za 9,9% u usporedbi s prvih devet mjeseci 2019. godine, na 2.068,5 milijarde eura. U prvih devet mjeseci 2020. Kina je bila glavni trgovinski partner EU i to prvenstveno zbog povećanja uvoza (+4,5%), dok je izvoz ostao nepromijenjen. Istovremeno je trgovina sa SAD-om zabilježila značajan pad i uvoza (-11,4%) i izvoza (-10,0%). U Hrvatskoj je u istom razdoblju zabilježen deficit u iznosu od 6,4 milijardi eura (u usporedbi sa -7,6 milijardi eura u prvih devet mjeseci 2019.) uz pad izvoza za 6% i pad uvoza za 10%.

Turizam u rujnu 2020.

- Prema priopćenju DZS-a, komercijalni smještajni objekti u rujnu 2020. ostvarili su 488 tisuća dolazaka i 3,1 milijun noćenja turista, što čini samo 22,5% dolazaka i 30,2% noćenja u odnosu na lanjski rujna. Domaći turisti ostvarili pad dolazaka za 24,1% i pad noćenja za 18,9% u odnosu na rujna 2019., dok su strani turisti ostvarili 82,2% manje dolazaka i 72,5% manje noćenja u odnosu na rujna 2019. U strukturi ukupno ostvarenih noćenja turista 13,1% čine noćenja domaćih turista, a 86,9% noćenja stranih turista. Podsjetimo, prema podacima iz sustava eVisitor, koje objavljuje HTZ, u razdoblju siječanj-listopad 2020. sveukupni broj dolazaka pao je za 62% a broj noćenja za 50%.

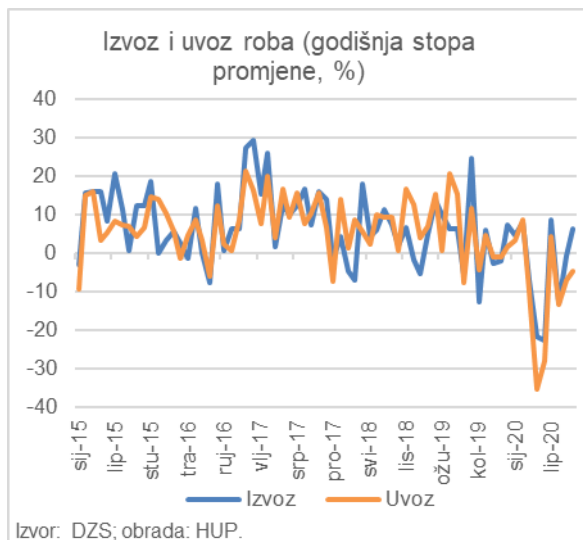
Središnji ured: Radnička cesta 52, 10000 Zagreb, tel: 01 48 97 555, fax: 01 48 97 556, e-mail: hup@hup.hr, www.hup.hr
Žiro račun: 2340009-1100151718, IBAN: HR92 2340 0091 1001 5171 8, matični broj: 0410128, OIB: 80978339255

Podružnica Osijek: Vukovarska ulica 31 (Eurodom, IV kat), 31000 Osijek, tel: 031 370 074, 031 370 076, e-mail: hup-osijek@hup.hr

Podružnica Rijeka: Dolac 8/II, 51000 Rijeka, tel: 051 321 494/495, fax: 051 321 499, e-mail: hup-rijeka@hup.hr

Podružnica Dalmacija: Bernardinova 1, 21000 Split, tel: 021 368 288/296, tel/fax: 021 368 212, e-mail: hup-split@hup.hr

Podružnica Varaždin: Zagrebačka 89, 42000 Varaždin, tel/fax: 042 352 034, e-mail: hup-varazdin@hup.hr

Promet u morskim lukama u trećem tromjesečju 2020.

- U hrvatskim morskim lukama u trećem tromjesečju 2020. ukrcano je i iskrcano 10,6 milijuna putnika. U usporedbi s istim razdobljem 2019., to je pad za 44,0% i najmanji broj putnika u posljednjih deset godina u promatranom tromjesečju. Prema priopćenju DZS-a, promet putnika na trajektima i putničkim brodovima pao je za 42,0%, a na brodove se ukrcalo i iskrcalo 25,2% manje osobnih vozila i 74,2% manje autobusa u usporedbi s istim tromjesečjem 2019. Ukupan promet robe na razini RH porastao je za 7,5% u odnosu na isto razdoblje 2019.

Promet u zračnim lukama u rujnu 2020.

- U rujnu 2020. hrvatske zračne luke zabilježile su 209.195 putnika ili 86,0% manje nego u istome mjesecu prošle godine, kada je ostvaren promet od 1.494.392 putnika. DZS je objavio i kako je ukupan promet tereta u zračnim lukama u rujnu 2020. iznosio 663 tone, što je pad od 30,7% u usporedbi s rujnom 2019., kada je promet tereta iznosio 957 tona. U prvih devet mjeseci promet putnika pao je za 80% a promet tereta za 33%.

Transport u trećem tromjesečju 2020.

- Prema priopćenju DZS-a, od siječnja do rujna 2020. ukupno su prevezena 36,3 milijuna putnika, što je u usporedbi s istim razdobljem 2019. pad za 43,6%. Pad je ostvaren u željezničkom prijevozu, za 33,3%, cestovnome linijskom prijevozu, za 46,9%, pomorske i obalnom prijevozu, za 42,8%, te u zračnom prijevozu, za 67,5%.
- U istom razdoblju ukupno je prevezeno 89,8 milijuna tona robe, što je za 2,1% manje u odnosu na isto razdoblje 2019. Pad je vidljiv u cestovnom prijevozu, za 3,6%, u pomorske i obalnom prijevozu, za 8,4%, te u zračnom prijevozu, za 26,8%. Porast u prijevozu robe ostvaren je u željezničkom prijevozu, za 3,2%, u prijevozu na unutarnjim vodnim putovima, za 10,8%, i u cjevovodnom transportu, za 18,7%.

Izdane građevinske dozvole u rujnu 2020.

- U rujnu 2020. izdana je 1.031 građevinska dozvola, što je više za 13,4% u odnosu na rujna 2019. Prema posljednjem priopćenju DZS-a, ukupan broj izdanih građevinskih dozvola od siječnja do rujna 2020. u usporedbi s istim razdobljem 2019. manji je za 9,1%. Prema izdanim građevinskim dozvolama u rujnu 2020., predviđeno je građenje 1 495 stanova s prosječnom površinom od 98,2 m²

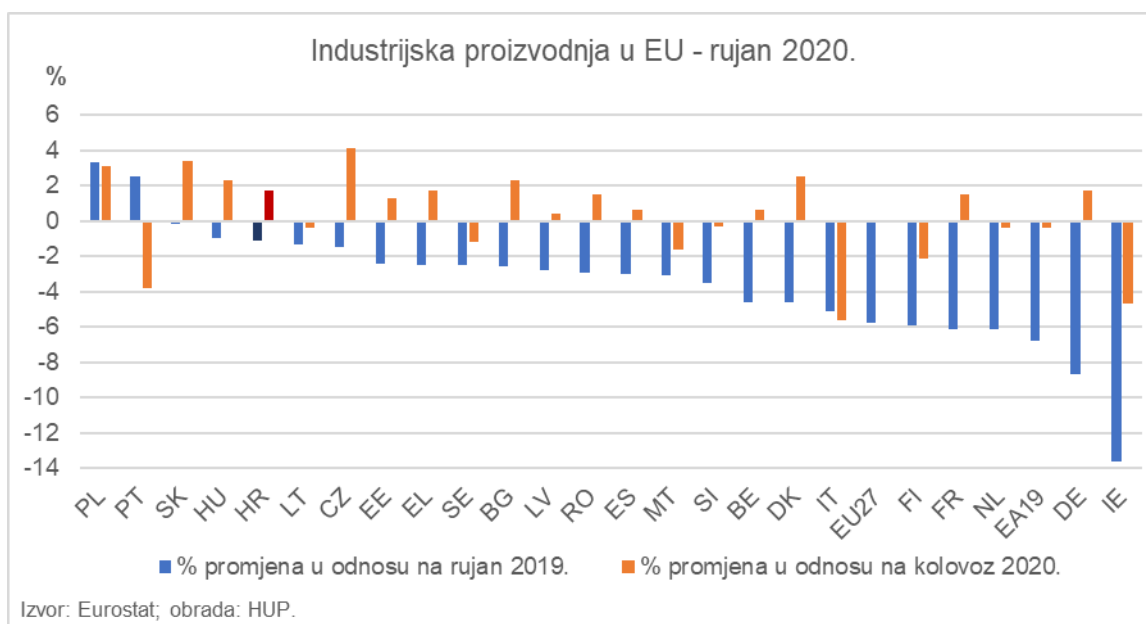

Informacije iz sustava fiskalizacije

- Prema posljednjim Informacijama iz sustava fiskalizacije Porezne uprave, kumulativni pad vrijednosti fiskaliziranih računa u razdoblju između 24.2. i 8.11. u odnosu na isto razdoblje prošle godine iznosio je 17% ukupno, ali tek 9% u trgovini te čak 46% u ugostiteljstvu.

Industrijska proizvodnja u EU - rujan 2020.

- U rujnu 2020., u usporedbi s kolovozom, sezonski prilagođena industrijska proizvodnja pala je za 0,4% u eurozoni i ostala je nepromijenjena u EU (u kolovozu 2020. industrijska proizvodnja porasla je za 0,6% u eurozoni i 0,9% u EU). Prema procjeni Eurostata, u rujnu 2020. u odnosu na rujan 2019. industrijska proizvodnja smanjila se za 6,8% u europodručju i za 5,8% u EU. Među državama članicama za koje su dostupni podaci najveći pad na mjesečnoj razini zabilježen je u Italiji (-5,6%) a najveći porast zabilježen u Češkoj (+4,1%). Na godišnjoj razini, najveći pad zabilježen je u Irskoj (-13,6%), dok su jedini rast zabilježile Poljska (+3,3%) i Portugal (+2,5%). Kao što je već objavio DZS, hrvatska industrijska proizvodnja je na mjesečnoj razini porasla 1,7% a na godišnjoj je pala 1,1%.

Preliminarna procjena BDP-a i zaposlenosti u EU u trećem tromjesečju 2020.

- Sukladno ranijoj objavi, prema najnovijoj preliminarnoj procjeni Eurostata, u trećem tromjesečju 2020., **sezonski prilagođeni BDP povećao se za 12,6% u europodručju i za 11,6% u EU u usporedbi s prethodnim tromjesečjem**. To je snažan zaokret u usporedbi s prethodnim tromjesečjem, kada je BDP smanjen za 11,8% u eurozoni i za 11,4% u EU. Među državama članicama za koje su dostupni podaci Francuska je zabilježila najveći porast u odnosu na prethodno tromjesečje (+18,2%), dok najmanji rast bilježi Finska (+2,6%). U Njemačkoj je rast BDP-a u odnosu na prethodno tromjesečje iznosio 8,2%, dok podaci za Hrvatsku nisu još uvijek dostupni. U usporedbi s istim tromjesečjem prethodne godine, sezonski prilagođeni BDP smanjio se, međutim, za 4,4% u eurozoni i za 4,3% u EU, što predstavlja djelomični oporavak nakon -14,8% i -13,9% u prethodnom tromjesečju. Najmanji pad BDP-a na godišnjoj razini u trećem tromjesečju zabilježen je u Litvi (-1,7%) a najveći u Španjolskoj (-8,7%). Osim toga, u objavi Eurostata stoji i kako se tijekom trećeg tromjesečja 2020. godine BDP u SAD-u povećao za 7,4% u usporedbi s prethodnim tromjesečjem (nakon -9,0% u drugom tromjesečju 2020.). U usporedbi

s istim tromjesečjem prethodne godine, BDP se u SAD-u smanjio za 2,9% (nakon -9,0% u prethodnom tromjesečju).

- Broj zaposlenih povećao se za 0,9% i u europodručju i u EU u trećem tromjesečju 2020. u usporedbi s prethodnim tromjesečjem. U drugom tromjesečju 2020. zaposlenost se smanjila za 2,9% u eurozoni i za 2,7% u EU. U usporedbi s istim tromjesečjem prethodne godine, zaposlenost se smanjila za 2,0% u europodručju i za 1,8% u EU u trećem tromjesečju 2020., (nakon -3,1% i -2,9% u drugom tromjesečju 2020.).

Tržište rada

Registrirana nezaposlenost u listopadu

- Kao što je i najavljeno, krajem listopada 2020. godine u evidenciji HZZ-a registrirano je 154.168 nezaposlenih osoba. U odnosu na kraj rujna 2020. **broj nezaposlenih povećan je za 4,6%** ili 6.734 osobe, a u usporedbi s listopadom 2019. godine broj nezaposlenih povećan je za 26,8% ili 32.571 osobu. Prema priopćenju HZZ-a, tijekom listopada 2020. u evidenciju nezaposlenih novoprijavljeno je ukupno 23.867 osoba (7,7% manje nego u listopadu 2019. godine), i to: 16.720 osoba izravno iz radnoga odnosa (70,1%), 180 osoba iz drugih poslovnih aktivnosti (0,8%), 3.474 osobe iz redovitoga školovanja (14,6%) te 3.493 osobe iz neaktivnosti (14,6%). S obzirom na djelatnost prethodnoga zaposlenja, izravno iz radnog odnosa najviše je osoba došlo iz sljedećih djelatnosti: pružanje smještaja, priprema i usluživanje hrane (5.366 osoba ili 32,1%), trgovina na veliko i malo (2.496 osoba ili 14,9%) i prerađivačka industrija (1.904 osobe ili 11,4%). Ukupno su tijekom listopada 2020. iz evidencije nezaposlenih izašle 17.133 osobe, što je 3,1% više nego u listopadu 2019. godine. Od toga su zaposlene 13.242 osobe.

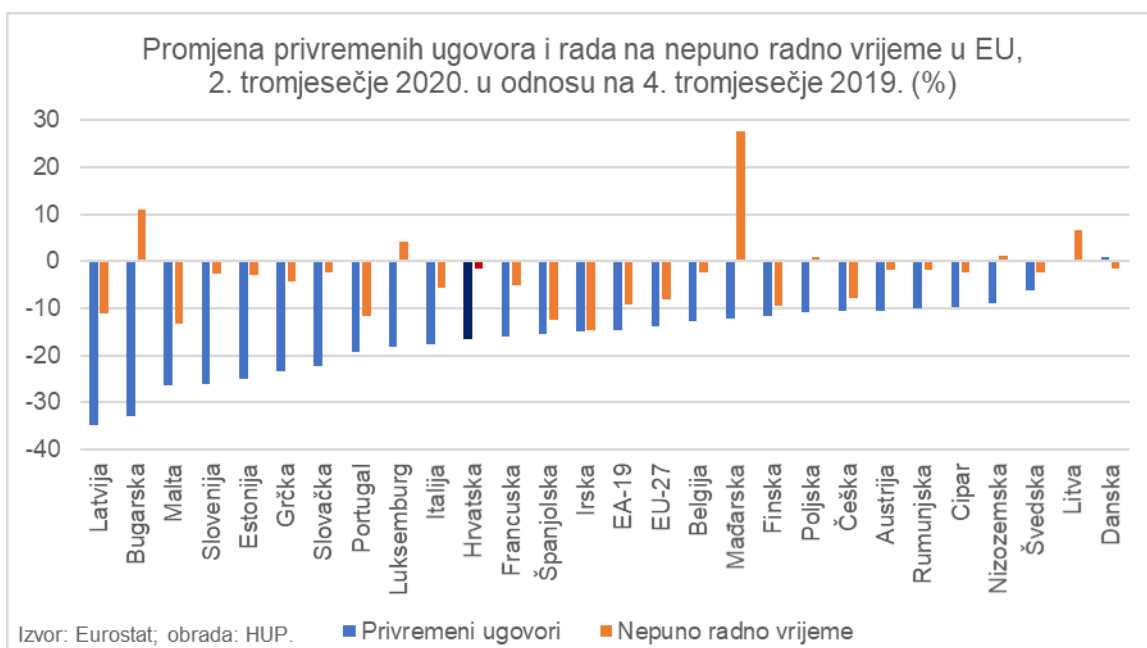
Zaposlenost u EU u drugom tromjesečju 2020.

- U drugom tromjesečju 2020. u EU bilo je zaposleno 187,3 milijuna ljudi ili 72,0% ukupnog stanovništva u dobi od 20 do 64 godine u usporedbi sa 190,1 milijun ili 73,0% u prvom tromjesečju 2020. i 191,1 milijuna ili 73,1% u četvrtom tromjesečju 2019. Prema objavi Eurostata, zaposlenost muškaraca u EU smanjila se za 2,1 milijun od četvrtog tromjesečja 2019. do drugog tromjesečja 2020., što predstavlja pad stope zaposlenosti od 1,3 postotna boda (sa 79,0% na 77,7%), dok je zaposlenost žena pala za 1,7 milijuna, što znači smanjenje stope zaposlenosti za 1,0 pb (sa 67,3% na 66,3%) u ovom razdoblju. Sve države članice EU, osim Njemačke i Malte, zabilježile su pad stope zaposlenosti između četvrtog tromjesečja 2019. i drugog tromjesečja 2020., a pad od više od 2 pb zabilježen je u Estoniji, Španjolskoj, Bugarskoj, Portugalu, Irskoj i Austriji.
- Gledajući različite dobne skupine, u drugom tromjesečju 2020. u usporedbi s četvrtim tromjesečjem 2019. stopa zaposlenosti u EU smanjila se za 2,1 pb za mlade u dobi od 15 do 24 godine (s 33,3% na 31,2%), za 1,2 pb za osobe u dobi od 25 do 54 godine (s 80,6% na 79,4%) i za 0,4 pb za osobe u dobi od 55 do 64 godine (s 59,6% na 59,2%). Broj zaposlenih mladih u dobi od 15 do 24 godine smanjio se na 14,4 milijuna, na 140,6 milijuna za osobe od 25 do 64 godine i na 35,4 milijuna za one od 55 do 64 godine. Stopa zaposlenosti mladih smanjila se u svim državama članicama EU, osim u Njemačkoj. Najoštrij pad zabilježile su Slovenija, Irska, Španjolska, Finska, Portugal, Švedska i Estonija (više od -4 pb za svih sedam), dok su najmanji pad zabilježene u Hrvatskoj, Grčkoj i Italiji (-1,3 pb za sve tri).
- Jaz u zaposlenosti između muškaraca i žena s niskom razinom obrazovanja bio je 21 postotni bod (pb), više nego trostruko viši u odnosu na ja u zaposlenosti visokoobrazovanih muškaraca i žena (6 pb). Prema podacima Eurostata, stopa zaposlenosti za muškarce s niskom obrazovnom razinom bila je 64%, dok je za žene iznosila 43%. Suprotno tome, kod ljudi s visokom razinom obrazovanja stopa zaposlenosti iznosila je 87% za muškarce i 81% za žene. Uz to, zaposleno je

preko tri četvrtine muškaraca sa srednjom razinom obrazovanja (77%), u usporedbi s manje od dvije trećine žena (65%). To odgovara jazu u zapošljavanju spolova od 12 pb.

- Ukupna zaposlenost u EU pala je za 2% u drugom tromjesečju 2020., na 195 milijuna u odnosu na 200 milijuna godinu dana ranije. Eurostat je objavio kako se najoštrij pad odnosi na osobe u jednostavnim zanimanjima (-10%), radnicima u uslužnim i trgovačkim zanimanjima (-8%), rukovateljima postrojenjima i strojevima (-6%), radnicima u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (-5%) te zanimanjima menadžera (-3%). Međutim, broj zaposlenih stručnjaka porastao je (+ 5%), kao i, u manjoj mjeri, tehničara i stručnih suradnika (+ 1%).
- U drugom tromjesečju 2020. godine 19,2 milijuna ljudi od ukupnog stanovništva EU u dobi od 20 do 64 godine bilo je zaposleno na privremeni ugovor (u usporedbi s 21,5 milijuna u prvom tromjesečju 2020. i 22,2 milijuna u četvrtom tromjesečju 2020.). Pad broja privremenih ugovora odgovara 80,5% ukupnog smanjenja zaposlenosti za ovu dobnu skupinu. Prema objavi Eurostata, pad zaposlenosti s privremenim ugovorima bio je vidljiv u svim državama članicama EU, osim u Litvi i Danskoj. U 20 od 26 država članica EU za koje su dostupni podaci zabilježeno je i manje ljudi zaposlenih na nepuno radno vrijeme.

Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija u 2020.

- Prema priopćenju DZS-a, broj zaposlenih u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija u rujnu 2020. u usporedbi s kolovozom iste godine niži je za 3,9%, a broj žena za 4,7%.

Javne financije

Sjednice VRH

- Na 19. sjednici VRH je, između ostalog, usvojen Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama kojim se smanjuju stope za obračun i plaćanje članarina u turističkim zajednicama za 12%, čime se omogućuje daljnje smanjenje članarine kao parafiskalnog davanja za gospodarstvenike. Povrh toga, u Izvješću o provedbi Nacionalnog programa reformi 2020. za razdoblje svibanj - listopad 2020. stoji i kako su u dijelu administrativnog rasterećenja do sada ukupno provedene 394 mjere dok su se neporezna davanja smanjila za 3,46%. Ministar prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine Darko

Horvat izvijestio je da je Hrvatska već dobila 88,9 milijuna eura predujma iz Fonda solidarnosti, kao i da je ukupno odobreno 683,7 milijuna eura te da je EK, kako bi se ostvarili uvjeti za isplatu ostalog dijela dodijeljenih sredstava, uputila zahtjev Hrvatskoj da najkasnije do 15. studenoga dostavi podatke o vrsti i iznosima vrijednosti operacija te podatke o tijelima koja će biti odgovorna za provedbu dodijeljenih sredstava, uključujući i neovisno revizorsko tijelo te bi EK do kraja godine mogla isplatiti još 594,84 milijuna eura iz Fonda solidarnosti.

- Na 20. sjednici VRH, Vlada je donijela Odluku o dodjeli sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama kojima je osnivač RH za podmirivanje dijela dospjelih obveza prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala. Također, donesena je i Odluka o isplati namjenske pomoći za podmirivanje dijela dospjelih obveza bolničkih zdravstvenih ustanova u vlasništvu županija prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog medicinskog materijala. Ministar zdravstva Vili Beroš rekao je da je za podmirenje dijela duga veleprodajama osigurano 1,34 milijardi kuna, radi rješavanja problema dospjelih nepodmirenih obveza zdravstva i zadržavanja jednake razine zdravstvene zaštite na cijelom području Hrvatske. Za bolnice kojima je osnivač država (KBC-i, kliničke bolnice) osigurano je 868,1 milijuna kuna, a za bolnice u vlasništvu županija 472,7 milijuna kuna. Vlada je donijela Zaključak u vezi sa Sporazumom o prethodnoj kupnji za razvoj, proizvodnju, prioritetne mogućnosti kupnje i opskrbu uspješnog COVID-19 cjepiva za države članice EU. Donesena je i Odluka o dodjeli državne potpore društvu Croatia Airlines d.d. za naknadu štete uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 nastale u razdoblju od 11. ožujka do 30. lipnja ove godine, u iznosu od 88,5 milijuna kuna.

Cijene i monetarna kretanja

Sjednica Savjeta HNB-a: realni BDP u prvih devet mjeseci 2020. bio je za 8,3% niži nego u istom razdoblju prošle godine

- Prema objavi HNB-a, na osnovi ocjene za treće tromjesečje i podataka za prvu polovinu godine, realni BDP u prvih devet mjeseci 2020. bio je za 8,3% niži nego u istom razdoblju prošle godine. Prema visokofrekventnim pokazateljima intenzitet oporavka usporio se na kraju trećega i početku četvrtog tromjesečja. Isto tako je istaknuto kako se krajem listopada epidemiološka situacija zamjetno pogoršala, što bi moglo negativno utjecati na kretanja u četvrtom tromjesečju. Osim toga, relativni pokazatelj duga opće države na kraju srpnja iznosio je 82,5% BDP-a ili za 9,7 postotnih bodova više nego na kraju 2019., što ponajprije odražava znatno povećanje potreba za financiranjem manjka proračuna.

Prijedlog nacionalnog plana zamjene kune eurom

- Na 7. sjednici Nacionalnog vijeća za uvođenje eura predstavljen je Prijedlog Nacionalnog plana zamjene hrvatske kune eurom. Za sudjelovanje u ERM II utvrđen je središnji paritet i on je jednak 7,53450 kuna za 1 euro. Premijer je istaknuo kako taj tečaj odgovara tržišnom tečaju u trenutku donošenja odluke te je dodao da je cilj da se sve pripremi za uvođenje eura 1. siječnja 2023. godine.
- Ulaskom Hrvatske u ERM II u srpnju 2020. sastavljen je akcijski plan za sudjelovanje koji pokriva četiri područja politika: sprječavanje pranja novca, poslovno okruženje (stvaranje jeftinijeg i administrativno jednostavnijeg okruženja za privatni sektor, a odnosi se na smanjenje administrativnih opterećenja te parafiskalnih i neporeznih davanja), upravljanje u javnom sektoru (poboljšanje upravljanja poduzećima u državnom vlasništvu) te pravosuđe odnosno jačanje nacionalnog stečajnog okvira u skladu s EU direktivama. U Pregledu napretka po reformskim područjima za uvođenje eura, između ostalog je navedeno kako je trenutno provedeno: 11 od ukupno 65 aktivnosti iz Akcijskog plana za administrativno rasterećenje gospodarstva 2020. te 15 od ukupno 50 mjera iz Akcijskog plana za smanjenje neporeznih i parafiskalnih davanja 2020.

Indeks proizvođačkih cijena industrije u listopadu 2020.

- Prema objavi DZS-a, u listopadu 2020. u usporedbi s rujnom 2020. proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za industriju ukupno niže su za 0,7%, a u odnosu na listopad 2019. za 5,6%. Ako usporedimo proizvođačke cijene industrijskih proizvoda za industriju ukupno, isključujući energiju, tada su u listopadu 2020. u usporedbi s rujnom 2020. niže za 1,9%, a u usporedbi s listopadom 2019. za 2,5%.

Indeks cijena građevnog materijala pri proizvođačima u listopadu 2020.

- Proizvođačke cijene građevnog materijala na domaćem tržištu u listopadu 2020. u usporedbi s rujnom 2020. više su za 0,1%, a u odnosu na listopad 2019. više su za 0,6%. Prema priopćenju DZS-a, proizvođačke cijene građevnog materijala na domaćem tržištu u listopadu 2020. u usporedbi s prosjekom 2015. više su za 5,3%.

Tromjesečni indeksi cijena u poljoprivredi u 2020.

- Prema priopćenju DZS-a, prosječne proizvođačke cijene poljoprivrednih proizvoda u drugom tromjesečju 2020. u usporedbi s 2015. porasle su za 2,4%, a u usporedbi s istim tromjesečjem 2019. pale su za 3,1%. DZS je objavio i podatke za treće tromjesečje prema kojima su prosječne proizvođačke cijene poljoprivrednih proizvoda u trećem tromjesečju 2020. u usporedbi s 2015. pale za 1,9%, a u usporedbi s istim tromjesečjem 2019. pale su za 2,2%.

Ostalo

Nacionalna razvojna strategija RH

- Ovaj tjedan predstavljen je nacrt Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine. Prema nacrtu, vizija Hrvatske 2030. je: „Hrvatska je u 2030. godini konkurentna, inovativna i sigurna zemlja prepoznatljivog identiteta i kulture, zemlja očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve.“ Prema najavi premijera RH, Andreja Plenkovića, ta se vizija planira ostvariti sinergijskim djelovanjem javnih politika u četiri razvojna smjera, a unutar njih i 13 strateških ciljeva. Prvi razvojni smjer je održivo gospodarstvo i društvo, drugi jačanje otpornosti na krize, treći zelena i digitalna tranzicija te četvrti ravnomjeren regionalni razvoj.

Osobni transferi / doznake iz inozemstva u 2019.

- Među državama članicama za koje su dostupni podaci, odljevi osobnih transfera u 2019. godini bili su najveći u Francuskoj (11,9 milijardi eura), zatim Španjolskoj (8,5 milijardi), Italiji (6,7 milijardi eura), Njemačkoj (5,4 eura milijarde) i Belgiji (1,4 milijarde eura). Nasuprot tome, Eurostat je objavio kako su najveći priljevi zabilježeni su u Rumunjskoj (3,7 milijardi eura), ispred Portugala (3,6 milijardi eura), Poljske (3,0 milijarde eura), Italije (2,0 milijarde eura) i Hrvatske (1,9 milijardi eura).
- Eurostat je objavio i kako su **Hrvatska, Bugarska i Latvija najviše ovisile o međunarodnim doznakama u EU u 2019. godini**. Naime, udio priljeva osobnih doznaka iz inozemstva u BDP-u bio je najviši u Hrvatskoj (6,6% BDP-a), Bugarskoj (3,4% BDP-a), Latviji i Rumunjskoj (po 3,3% BDP-a). Oko 55% ukupnih tokova osobnih doznaka u 2019. godini, kao i prethodnih godina, odvijalo se unutar država članica EU-a, tj. stanovnici EU-27 uglavnom (ali ne i isključivo) doznajuju među sobom. U 2019. tri države članice - Belgija, Bugarska i Hrvatska - zabilježile su suficit na tekućem računu platne bilance, koji bi se pretvorio u deficit bez utjecaja osobnih doznaka iz inozemstva.

- Osobne doznake iz inozemstva sastoje se od elemenata transfera i dohotka (osobni transferi i naknade zaposlenicima). Dok osobni transferi (tj. transferi koje migranti šalju u svoja matična gospodarstva) obično pokazuju neto odljev u EU-27 (više odljeva nego priljeva), naknade zaposlenicima (tj. plaće koje zarađuju zaposlenici koji u drugim zemljama rade na privremenim ugovorima o radu, kao sezonski radnici ili prekogranični putnici) pokazuju neto priljeve (više priljeva nego odljeva).

Broj i struktura poslovnih subjekata u rujnu 2020.

- Prema objavi DZS-a, podaci strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od polovice registriranih i aktivnih subjekata zastupljeno u četirima područjima djelatnosti: (i) trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom registriranih od 18,2% i aktivnih od 16,9%, (ii) prerađivačka industrija, s udjelom registriranih od 7,8% i aktivnih od 8,7%, (iii) stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, s udjelom registriranih od 10,2% i aktivnih od 12,5%, te (iv) ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 16,9% i aktivnih od 13,4%.
- Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 80,1% i njihova struktura po djelatnostima pokazuje da ih je 69,9% zastupljeno u pet područja djelatnosti prema sljedećem redoslijedu učestalosti: (i) trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla (21,0%), (ii) stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (15,5%), (iii) prerađivačka industrija (10,9%), (iv) građevinarstvo (12,3%) te (v) djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (10,2%). Struktura po djelatnostima poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja bitno je ujednačenija u odnosu na strukturu pravnih osoba. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti najučestalija su djelatnost. Uz nju, još pet djelatnosti pokriva polovicu ukupnih subjekata.
- Usporedba broja pravnih osoba u Registru DZS-a s brojem aktivnih pravnih osoba u drugim registrima pokazuje da udio aktivnih pravnih osoba iznosi 58,7%. Razlika se pojavljuje zbog primjene različite metodologije načina upisa i određivanja aktivnosti pri pojedinim registrima.

Područja djelatnosti s najvećom neto dobiti poduzetnika u 2019. godini

- Prema podacima Fine, poduzetnici u prerađivačkoj industriji (C) i trgovini na veliko i na malo (G) ostvarili su najveću dobit razdoblja u ukupnom iznosu od gotovo 21 milijardu kuna, što je 42,9% ukupno ostvarene dobiti razdoblja svih poduzetnika RH (48,9 milijardi kuna).

Strukovno srednje obrazovanje u EU

- U 2018. godini 17,7 milijuna pohađalo je srednju školu u EU, od čega je više od 8,5 milijuna (ili 48%) bilo upisano u neki oblik strukovnog obrazovanja. Prema podacima Eurostata, u 13 država članica EU-a više od polovice svih učenika na višoj razini srednjoškolskog obrazovanja (ISCED razina 3) bilo je upisano u strukovne programe u 2018. godini. Finska je zabilježila najveći udio učenika koji su upisani u strukovno obrazovanje (72%), ispred Češke i Slovenije (po 71%) i Hrvatske (69%). Na suprotnom kraju ljestvice, udjeli manji od trećine zabilježeni su na Cipru (17%), Litvi (27%), Grčkoj i Malti (po 29%).

Utjecaj pandemije COVID-19 na potrošnju i štednju kućanstava

- U drugom tromjesečju 2020., stopa štednje kućanstava u EU zabilježila je svoj najveći međugodišnji porast od početka praćenja vremenske serije, +10,8 postotnih bodova (pb). Prema objavi Eurostata, glavni razlog tome bio je izraziti pad izdataka za konačnu potrošnju kućanstava, 17,3% na godišnjoj razini. Ovaj pad izdataka za konačnu potrošnju kućanstava bio je u oštroj suprotnosti sa smanjenjem od 1,8% u posljednjem tromjesečju i nedavnim porastima većima od 2%. U usporedbi s drugim tromjesečjem 2019., stopa štednje kućanstava u drugom tromjesečju

2020. porasla je u svim državama članicama (za koje su dostupni podaci) osim u jednoj. Švedska je bila jedina država članica u kojoj je došlo do pada (-0,6 pb), dok je najveći međugodišnji porast zabilježen u Irskoj (+22,0 pb). Najveći pad izdataka kućanstava zabilježen je u Španjolskoj (-23,9%) i Irskoj (-22,8%), dok je najmanji pad zabilježen u Češkoj (-4,4%) i Danskoj (-7,7%).

OPEC-ovo mjesečno izvješće o tržištu nafte za studeni 2020.

- U najnovijem mjesečnom izvješću OPEC je naveo kako u 2020. očekuje da će se globalna potražnja za naftom smanjiti za oko 9,8 milijuna barela dnevno. Za sljedeću godinu, OPEC predviđa da će rast potražnje za naftom porasti za 6,2 milijuna. Ove su procjene revidirane na niže uzimajući u obzir slabiju od očekivane potražnju u zemljama na američkom kontinentu u trećem tromjesečju 2020. te nedavno najavljene dodatne mjere ograničavanja zbog COVID-19 od strane različitih vlada u Europi. OPEC-ova referentna košarica (ORB – OPEC Referent Basket) pala je za 1,46 dolara, ili 3,5%, na mjesečnoj razini, na prosjek od 40,08 dolara po barelu u listopadu. U dosadašnjem razdoblju godine, ORB je u prosjeku iznosio 40,57 dolara po barelu, odnosno 23,34 dolara niže u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

EBRD-ovo Izvješće o tranziciji 2020.-2021.

- Najnovije Izvješće o tranziciji EBRD-a (*Transition Report 2020-21*) razmatra veličinu države u raznim gospodarstvima i ulogu državnih poduzeća i državnih banaka u modernom gospodarstvu te ulogu koju država igra u tranziciji na zeleno gospodarstvo. Prema Izvješću, 45% ljudi koji žive u postkomunističkim gospodarstvima u EBRD regiji pobornici su veće razine državnog vlasništva. Istodobno, Covid-19 kriza istaknula je sve veća očekivanja građana u pogledu sposobnosti države da smanji zdravstvene i ekonomske rizike s kojima se suočavaju pojedinci.